

Her dinin milletin kutsal veya diğer zaman dilimlerinden farklı kabul ettiği kendine özgü; belirli gün ya da ayları vardır. Yüce dinimiz İslam'da da bu tür günün gece ve aylar vardır. Zamanı gerektiği şekilde değerlendirebilenler hem dünyada hem de ahirette huzuru yakalayacaklardır. Zira Kuran-ı Kerim'de zamanın neminin bir sure ile vurgulanması gerçektir; anlamlıdır.

(1) 1575; 1616; 1606; 1617; 1614; 1575; 1604; 1618; 1575; 1616; 1606; 1618; 1587; 1614; 1575; 1606; 1614; 1604; 1614; 1601; 1609; 1582; 1615; 1587; 1618; 1585; 1613; (2) 1575; 1616; 1604; 1617; 1614; 1575; 1575; 1604; 1617; 1614; 1584; 1610; 1606; 1614; 1575; 1605; 1614; 1606; 1615; 1608; 1575; 1608; 1614; 1593; 1614; 1605; 1616; 1604; 1615; 1608; 1575; 1575; 1604; 1589; 1617; 1614; 1575; 1604; 1616; 1581; 1614; 1575; 1578; 1616; 1608; 1614; 1578; 1614; 1608; 1614; 1575; 1589; 1614; 1608; 1618; 1575; 1576; 1616; 1575; 1604; 1618; 1581; 1614; 1602; 1617; 1616; 1608; 1614; 1578; 1614; 1608; 1614; 1575; 1589; 1614; 1608; 1618; 1575; 1576; 1616; 1575; 1604; 1589; 1617; 1614; 1576; 1618; 1585; 1616; (3) "Andolsun asra ki insan gerçektir;ekten ziyan içindedir.." (Asr suresi 103‐1) "Asr" kelimesinin zaman anlamında kullanıldığı m;fessirlerin ;çcedil;oğunluğu tarafından ifade edilmiştir.

1575; 1616; 1606; 1617; 1614; 1593; 1616; 1583; 1617; 1614; 1577; 1614; 1575; 1604; 1588; 1617; 1615; 1607; 1615; 1608; 1585; 1616; 1593; 1616; 1606; 1618; 1583; 1614; 1575; 1604; 1604; 1617; 1607; 1616; 1575; 1579; 1618; 1606; 1614; 1575; 1593; 1614; 1588; 1614; 1585; 1614; 1588; 1614; 1607; 1618; 1585; 1611; 1575; 1601; 1609; 1603; 1616; 1578; 1614; 1575; 1576; 1616; 1575; 1604; 1604; 1617; 1607; 1616; 1610; 1614; 1608; 1618; 1605; 1614; 1582; 1614; 1604; 1614; 1602; 1614; 1575; 1604; 1587; 1617; 1614; 1605; 1608; 1614; 1575; 1578; 1616; 1608; 1614; 1575; 1604; 1618; 1575; 1614; 1585; 1618; 1590; 1614; 1605; 1616; 1606; 1618; 1607; 1614; 1575; 1575; 1614; 1585; 1618; 1576; 1614; 1593; 1614; 1577; 1612; 1581; 1615; 1585; 1615; 1605; 1612; 1584; 1604; 1616; 1603; 1614; 1575; 1604; 1583; 1617; 1610; 1606; 1615; 1575; 1604; 1618; 1602; 1614; 1610; 1617; 1616; 1605; 1615; 1601; 1614; 1604; 1614; 1575; 1578; 1614; 1592; 1618; 1604; 1616; 1605; 1615; 1608; 1575; 1601; 1610; 1607; 1616; 1606; 1617; 1614; 1575; 1614; 1606; 1618; 1601; 1615; 1587; 1614; 1603; 1615; 1605; 1616

18; وَقَاتِلُواالْمُشْرِكينَ كَافَّةًكَمَايُقَاتِلُونَكُمْكَافَّةًوَاعْلَمُوااَنَّ اللّهَمَعَالْمُتَّقينَ “Şüphesiz, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısında, Allah katında ayların sayısı onikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte bu, Allah’ın dosdoğru kanunudur. Öyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyiniz.”(Tevbe 9/36) “Haram aylar” Cahiliye devri uygulamasına göre, hümet edilmesi gereken, savaş yapılması ve kan dökülmesi yasak olan Kameri aylar demektir. “Haram aylar” nitelemesinin, bu aylarda yapılacak ibadetlere daha çok sevap, günahlara ise daha çok ceza verilecek olmasına dayandığı da ifade edilmiştir. Bu aylardan Muharrem birinci, Recep yedinci, Zilkade on birinci ve Zilhicce de on ikinci aydır. إنَّالزَّمَانَقدِ استدارَكهيئتِهِيومَ خلقَاللّهُالسَّمَواتِواَرْضَ،السنةُ اثناعشرَ شهراً:منهَا أربعةٌحُرُمٌ، ثثٌمتوالياتٌ:ذُوالقَعدةِ،وذُوالحِجةِ،وَالمحرَّمُ، ورجبُ مضرَالذى بينَجُمادَىوشعبانَ، “İşte zaman, hakikaten Allah Tealanın gökleri ve yeri yarattığı günkü durumu gibi bir devre girdi. Yıl on iki aydır. Bunlardan dördü haramdır ki; üçü birbirinin ardında Zilkade, Zilhicce, Muharrem, biri de Cumada ile Şaban arasındaki Recep’dir”[İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 2/312-313] Bu dört ayın hümeti öteden beri süre gelen dini bir uygulamadır. Hz.İbrahim ve İsmail (a.s) zamanından beri Araplar buna önem vermiştir. Cahiliye devrinde bile buna riayet edilmiş, haram aylarda savaş yapılmamıştır, yılın bu dönemi bir barış zamanı

olmuştur.

MUHARREM AYININ AYRICALIĞI "Haram aylar" içinde Muharrem ayının ayrı bir yeri ve önemi vardır. Bu ayrıcalığı "Muharrem" adından da fark etmek mümkündür. Zira "Muharrem" kelimesi "haram kılınmış" ve "haram aylar" uygulamasının genel adı, anlam itibari ile bu aya özel bir ad olarak verilmiştir. Bu özel uygulama şüphesiz Muharrem ayına atfedilen önemin bir yansıması olarak değerlendirilmelidir. Aynı önemi İslam kültürü ve tarihi sürecinde de devam etmiştir. Muharrem ayın önemi kılan özellikleri şöyle sıralamak mümkündür. 1- Hz. Musa (as) Aşure günü Kızıl Denizi yararak kurtulmuş, Firavun ve ordusu denizde boğulmuştur. 2- Hz. Nuh (as) in gemisi Cudi dağının üzerine Aşure günü demirlemiştir. 3- Hz. Yunus (as) balığın karnından Aşure günü kurtulmuştur. 4- Hz. Adem (as) in tövbesi Aşure günü kabul edilmiştir. 5- Hz. Yusuf (as) kardeşlerinin attığı kuyudan Aşure günü kurtulmuştur. 6- Hz. İsa (as) o gün dünyaya gelmiş ve o gün sema'ya yükseltilmiştir. 7- Hz. Davut (as) in tövbesi Aşure günü kabul edilmiştir. 8- Hz. İbrahim (as) in oğlu Hz. İsmail (as) Aşure günü doğmuştur. 9- Hz. Yakup (as) in oğlu Hz. Yusuf'un hasretinden dolayı kapanan gözleri o gün görmeye başlamıştır. 10- Hz. Eyyub (as) hastalığından Aşure günü şifaya kavuşmuştur. (Sahih Müslim Şerhi, 6/ 140) HİCRİ YILBAŞI Muharrem ayı, 12 ayı ve 355 gün olan Kameri yılın ilk ayıdır. Kameri yılda değil; ayın hareketleri esas alınır. Hicri Tarih; Hz. Muhammed (as)'ın Mekke'den Medine'ye göçü; edisi ile başlar. Hicretin takvim başlangıcı olarak kabul edilmesi Hz. Ömer (r.a.) zamanında olmuştur. Önceki devrine gelinceye kadar, Araplarda zenginli bir tarih belirleme sistemi yoktu. Hz. Ömer devrinde, Peygamberimiz (sav)'ın Mekke'den Medine'ye hicret ettiği yıl (622) İslami takvimin başlangıcı; yılı (Hicri 1) Muharrem ayı da takvimin ilk ayı olarak kabul edildi. AŞURE GÜNÜ; (ON MUHARREM) Bilindiği üzere Hz. Peygamber (s.a.v) Medine'ye hicret ettiğinde orada Arap halkla birlikte yaşayan Yahudiler vardı. İşte bu Yahudiler Hz. Musa ile İsrailoğullarının, Firavun'un zulmünden Aşure günü kurtulduğunu söyleyen Yahudileri Hz. Peygamber yalanlamamış ve hatta bu yolda olumlu bir tavır sergilemiştir. Bunun yanı sıra tüm Sami dinlerde özel bir yere sahip günün; aşure günü; Cahiliyye Araplarınca da önemi kabul edilmiştir. Hatta Resuli Ekreminde Peygamberlik öncesi ve sonrası dönemde bir süre bu günün oruç tuttuğuna dair rivayetlere de rastlanır. Medine döneminde bu orucu Müslümanlara tavsiye ettiği bilinen bir husustur. 1593; 1575; 1606; 1593; 1576; 1575; 1587; 1585; 1614; 1590; 1616; 1609; 1614; 1575; 1604; 1604; 1617; 1607; 1615; 1593; 1614; 1606; 1618; 1607; 1605; 1575; 1602; 1575; 1604;: İbn Abbas'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir. 1602; 1614; 1583; 1616; 1605; 1614; 1585; 1614; 1587; 1615; 1608; 1604; 1615; 1575; 1604; 1604; 1617; 1607; 1616;

صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
الْمَدِينَة
فَرَأى
الْيَهُودَ
تَصُومُ
يَوْمَ
عَاشُورَاءَ
فَقَالَ: مَا
هَذَا؟
قَالُوا
يَوْمٌ
صَالِحٌ
نَجَّى
اللّهُ
تَعَالَى
فِيهِ بَنِى
إِسْرَائِيلَ مِنْ
عَدُوِّهِمْ
فَصَامَهُ
مُوسَى
فَقَالَ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
أَنَا
أَحَقُّ
بِمُوسَى
مِنْكُمْ
فَصَامَهُ
وَأمَرِ
بِصِيَامِهِ
“Hz. Peygamber, Medine’ye geldiğinde Yahudilerin Aşure günü
oruç tuttuklarını gördü. “Bu nedir? Diye sordu. “Bu hayırlı bir
gündür. Bu Allah’n İsrail oğullarını düşmanlarından kurtardığı, bu
sebeple de Musa’nın oruç tuttuğu gündür” dediler. Bunun
üzerine Hz. Peygamber s.a.v “Ben Musa’ya sizden daha layığım”
buyurdu ve hem kendisi bu günde oruç tuttu, hem de başkalarına oruç
tutmalarını emretti”(İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçâğ
Yayınları: 9/463.) Hz Peygamber Aşure günü oruç tutmayı teşvik etmiş
ve şöyle buyurmuştur. أنّ
النّبىَّ
صَلَّي
اللّهُ

عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
قَالَ:
صِيَامُ
عَاشُورَاءَ
إِنِّى
أَحْتَسِبُ
عَلَى اللّهِ
أَنْ
يَكَفِّرَ
السَّنَةَ
الَّتِى
قَبْلَهُ “Aşure
gününün orucunun, bir önceki yılın günahlarına keffaret olmasını
Allah’tan umarım” (İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi,
Akçğ Yayınları: 9/460.) RAMAZAN AYI VE AŞURE GÜNÜ Aşure
gününün oruç tutulması uygulaması, Ramazan orucunun farz kılınmasına
kadar devam etti. يَا
اَيُّهَا
الَّذينَ
امَنوُا
كُتِبَ
عَلَيْكُمُ
الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ
عَلَى
الَّذينَ
مِنْ
قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ “Ey
iman edenler! Allah ‘a karşı gelmekten sakınmanız için oruçin
öncekilere olduğu gibi size de farz kılındı” (Bakara 2/183) ayeti inince, Aşure orucu
isteğe bağlı hale geldi. Hz. Aişe bunu şöyle anlatıyor.
كَانَ
عَاشُورَاءُ
يُصَامُ
قَبْلَ
رَمَضَانَ.
فَلَمَّا
نَزَلَ
رَمَضَانُ
كَانَ مَنْ
شَاءَ صَامَ
وَمَنْ شَاءَ
أفْطَرَ “Resulullah s.a.v, Aşure
günü oruç tutulmasını emretti. Ramazan orucu farz kılınca, dileyen Aşure
günü oruç tuttu, dileyen tutmadı”(İbrahim Canan, Kutub-i Sitte

Tercüme ve Şerhi, Akcedil; ađ Yayınları: 9/462) Peygamberimiz bir başka hadisinde de
أنّ النّبىَّ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ
قَالَ:
صِيَامُ
عَاشُورَاءَ
إِنِّى
أَحْتَسِبُ
عَلَى اللّهِ
أَنْ
يَكَفِّرَ
السَّنَةَ
الَّتِى
قَبْلَهُ “Aşure
günlüğünde tutulan orucun bir yıl önce işlenen hata ve günahların
bağışlanmasına vesile olacağı müjdelendir.” (İbrahim Canan, Kutub-i Sitte
Tercüme ve Şerhi, Akcedil; ađ Yayınları: 9/460.) Ancak Hz. Peygamberin bildirdiğine
göre yalnızca Aşure günü değil, Muharremin 9, 10 ve 11 günlerinde
oruçta tutulması tavsiye edilmiştir. Aşure günü oruçta tutmanın faziletine
ilişkin sahih hadisler bulunmasına karşılık oğünde hububat karışımı aş (aşure) pişirmek,
sadaka vermek, mescitleri ziyaret etmek ve kurban kesmek gibi fiiller hakkında sahih habere
rastlanmaktadır. Bununla birlikte Müslümanların Dini halk geleneğinde
nemli bir yer tutan aşure, aynı zamanda Muharrem onuncu günü başlamak
zere, daha sonraki günlerde de özel merasimle pişirilip dağıtılan tatlıya isim
olmuş ve sosyal dayanışmaya nemli katkılarda bulunmuştur. ¸ eskiden beri
devam eden aşure aşı, Osmanlılar döneminde sarayda da pişirilmiş, “aşure
testisi” adı verilen özel kaplarla da saray dairelerine ve halka birkaç gün
süreyle dağıtılmıştır. İSLAM TARİHİNDE 10 MUHARREM Emevilerin ikinci
halifesi Hz. Yezid zamanında ve Hicri 61. Miladi 680 yılı Muharrem ayının onuncu
Cuma günü; Hz. Hüseyin şehadeti ile sona eren tarihi olay meydana gelmiştir.
Ehli beytin değerli bir ferдинin hayatına mal olan bu elim olay sebebi ile 10 Muharrem
Şii Müslümanlarca yas günü sayılmış ve bu matem daha sonraları geniş
¸ aplı hale gelmiş ve bir nevi resmi hediye haline gelmiştir.
Unutulmamalıdır ki insanların can, din, mal, nesil ve akıl emniyetini temin etmek İslamın
temel hedeflerindedir. Maide suresi 32. ayette de belirtildiği zere
مَنْ قَتَلَ
نَفْسًا
بِغَيْرِ
نَفْسٍ اَوْ
فَسَادٍ فِى
الْاَرْضِ
فَكَاَنَّمَ
75; قَتَلَ
النَّاسَ
جَميعًا

وَمَنْ
اَحْيَاهَا
فَكَاَنَّمَا
اَحْيَا
النَّاسَ
جَميعًا “Kim haksız yere, yada fesad işlemeksizin bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur.” Buyrulmuştur. Yeryüzündeki bütün canlılara merhametle yaklaşmayı öngören İslam dini “insanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez” buyruğuyla bunu pekiştirmiştir. Bütün bunlardan anlaşılıyor ki; kime karşı işlenirse işlensin, insan hayatına yönelik haksız davranışlar onaylanamaz. Muharrem ayı içerisinde Hz. Hüseyin gibi büyük bir şahsın şehit edilmesi, bütün Müslümanlar için büyük bir acıdır. Bu olayı iyice düşünmek ve dersler çıkarmak gerekir. Müslümanlara düşen görev ise; bu tür üzücü olayların tekrarlanmasını önleyecek bir bilinç ve anlayışa sahip olmak; kardeşlik, birlik ve beraberliğimizi korumaktır.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)